

**Бердичівський педагогічний фаховий коледж
Житомирської обласної ради**

**Введено в дію
Наказом т.в.о. директора
Бердичівського педагогічного
фахового коледжу
Житомирської обласної ради
№67ка від 31.08.2023 р.**

**ЗАТВЕРДЖУЮ
т.в.о. директора Бердичівського
педагогічного фахового коледжу
Житомирської обласної ради**

Алла ЛЕЙЧУК

ПОЛОЖЕННЯ

**про дотримання академічної доброчесності
у Бердичівському педагогічному фаховому коледжі
Житомирської обласної ради**

**Розглянуто і схвалено
педагогічною радою коледжу
Протокол № 1 від 30.08.23 р.**

1. Загальні положення

1.1. Положення про дотримання академічної доброчесності (далі – *Положення*) у Бердичівському педагогічному фаховому коледжі Житомирської обласної ради (далі – *Коледж*) встановлює норми та правила етичної поведінки, професійного спілкування у відносинах між учасниками освітнього процесу, а саме: педагогічними працівниками, здобувачами освіти та їх батьками чи особами, які їх замінюють.

1.2. Положення розроблено на основі Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту» «Про запобігання корупції», «Про авторські та суміжні права», Цивільного кодексу України, статуту Коледжу, Правил внутрішнього розпорядку та інших нормативно-правових актів чинного законодавства України.

1.3. Метою даного Положення є дотримання високих професійних стандартів в усіх сферах діяльності Коледжу: освітній, науковій, дослідницькій, методичній, навчальній, виховній; запобігання та виявлення академічного плагіату в письмових роботах педагогічних працівників, здобувачів освіти та притягнення їх до дисциплінарної відповідальності; дотримання взаємовідносин між педагогічними працівниками та здобувачами освіти; запобігання порушенню академічної доброчесності, забезпечення сприятливого морально-психологічного клімату в колективі та підвищення довіри до результатів навчання, а також зростання авторитету Коледжу.

1.4. Положення регламентує порядок перевірки на наявність академічного плагіату: курсових робіт; методичних посібників різних видів, конкурсних робіт тощо.

1.5. Дія Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу (педагогічних працівників, здобувачів освіти та їх батьків чи осіб, які їх замінюють) та співробітників Коледжу, які зобов'язуються виконувати норми даного Положення.

2. Реалізація академічної доброчесності

2.1. Відповідно до ч. 2 ст. 42 Закону України «Про освіту» дотримання академічної доброчесності в Коледжі реалізується через:

- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- пріоритет права, свобод людини і громадянина;
- усвідомлення значущості норм академічної доброчесності;
- співвідношення власних вчинків із моральними та професійними нормами;
- науковість;
- професіоналізм та компетентність;
- партнерство та взаємодопомогу.

2.2. Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками має на меті:

- дотримання норм Конституції України та чинного законодавства України у сфері фахової передвищої освіти;
- дотримання загальноприйнятих етичних принципів та визначених законом правил;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використання інформації про власну педагогічну діяльність;
- створення і використання ефективних методів об'єктивного оцінювання результатів навчання здобувачів освіти; об'єктивне та неупереджене оцінювання знань та вмінь здобувачів освіти;
- використання в освітній або дослідницькій діяльності лише перевірених та достовірних джерел інформації;
- поважливе ставлення до здобувачів освіти незалежно від віку, статі, стану здоров'я, громадянства, національності, ставлення до релігій, кольору шкіри, місця проживання, мови спілкування, соціального й майнового стану, а також інших обставин;
- відповідальність за порушення академічної доброчесності.

2.3. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти має на меті:

- діяльність у навчальних/навчально-виробничих ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики;
- опанування правилами академічного письма;
- коректне покликання на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей;
- використання в освітній або дослідницькій діяльності лише перевірених та достовірних джерел інформації;
- усвідомлення значущості норм академічної доброчесності; оцінювання прикладів людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності;
- здійснення моральної оцінки власним вчинкам: співвідносити їх із моральними та професійними нормами.

2.4. Основні терміни, визначення, принципи академічної доброчесності

2.4.1. **Академічна доброчесність** – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання з метою забезпечення довіри до результатів навчання, попередження порушень освітнього процесу.

2.4.2. Порушеннями академічної доброчесності згідно ст. 42 п.4 Закону України «Про освіту» вважається:

- *Академічний плагіат* – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як

результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.

- **Самоплагіат** – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових.
- **Фабрикація** – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях.
- **Фальсифікація** – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень.
- **Списування** – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації (шпаргалки, мікронавушники, телефони, планшети тощо), крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання, а також повторне використання раніше виконаної іншою особою письмової роботи (лабораторної, контрольної, самостійної, індивідуальної тощо).
- **Обман** – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування.
- **Хабарництво** – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального чи нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі.
- **Шахрайство** – підробка підписів в офіційних документах (залікових книжках, індивідуальних навчальних планах, навчально-облікових журналах, актах, звітах, угодах тощо); використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалки, мікронавушники, телефони, планшети тощо); проходження процедур контролю знань без ідентифікації особистості або підставними особами; здавання або репрезентація різними особами робіт з однаковим змістом як результату навчальної чи навчально-дослідницької діяльності;
- **Конфлікт інтересів** – наявність у особи приватного інтересу у сфері, в якій вона виконує свої службові чи представницькі повноваження, що може вплинути на об'єктивність чи неупередженість прийняття нею рішень, або вчинення чи не вчинення дій під час виконання зазначених повноважень;
- **Приватний інтерес** – будь-який майновий чи немайновий інтерес особи, у тому числі зумовлений особистими, сімейними, дружніми чи іншими позаслужбовими стосунками з фізичними чи юридичними особами, у тому числі ті, що виникають у зв'язку з членством або діяльністю в громадських, політичних, релігійних чи інших організаціях;
- **Службова недбалість** – невиконання або неналежне виконання службовою особою своїх службових обов'язків через несумлінне ставлення до них, що завдало істотної шкоди охоронюваним законом

правам, свободам та інтересам окремих громадян, державним чи громадським інтересам або інтересам окремих юридичних осіб;

- **Зловживання впливом** – пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди особі, яка пропонує чи обіцяє (погоджується) за таку вигоду або за надання такої вигоди третій особі вплинути на прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави.
- **Необ'єктивне оцінювання** – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

Академічна доброчесність впроваджується через систему етичних цінностей та принципів.

3. Основні етичні цінності та принципи Коледжу

3.1. Ключовими цінностями Коледжу, на яких базуються організаційна культура та стандарти етичної поведінки, є такі:

- академічна свобода;
- якість та цілісність навчально-методичної й освітньої діяльності;
- повага до соціально-культурного розмаїття;
- збалансований розвиток особистості.

3.2. Загальні моральні принципи, якими мають керуватися члени коледжної громади.

Принцип законності. У своїй діяльності члени коледжної громади дотримуються приписів законів, а також стимулюють до цього інших.

Принцип взаємної довіри. Атмосфера довіри заохочує вільний обмін ідеями та інформацією в середовищі коледжу, сприяє співпраці та вільному продукуванню нових ідей, позбавляє остраху, що результати діяльності можуть бути вкрадені, кар'єру спалюжено, а репутацію підірвано.

Принцип чесності та порядності. В усіх напрямках освітнього процесу представники громади Коледжу зобов'язані діяти чесно, бути відвертими й у жодному разі свідомо не висувати неправдивих тверджень.

Принцип справедливості. У взаємовідносинах між членами громади Коледжу важливим є неупереджене ставлення одне до одного, правильне й об'єктивне оцінювання результатів навчальної, дослідницької та практичної діяльності.

Принцип компетентності й професіоналізму. Здобувачі освіти та працівники зобов'язані підтримувати акмеологічну складову фахових та загальнолюдських компетентностей.

Принцип відповідальності. Здобувачі освіти та працівники Коледжу мають брати на себе відповідальність за результати своєї діяльності, виконувати взяті на себе зобов'язання.

Принцип партнерства і взаємодопомоги. З метою підвищення якості навчальних та дослідницьких результатів представники громади Коледжу орієнтуються на партнерську взаємодію.

Принцип взаємоповаги. Повага серед викладачів, здобувачів освіти, співробітників має бути взаємною. Кожна думка має право на існування.

Принцип прозорості. Усі процедури, що стосуються освітньої, навчально-методичної, господарської та фінансової діяльності мають бути прозорими.

Кожен учасник освітнього процесу Коледжу наділений правом вільно обирати свою громадянську позицію, яка проголошується відкрито при обговоренні рішень та внутрішніх документів.

Принцип безпеки та добробуту. Здобувачі освіти, педагогічні працівники Коледжу повинні піклуватися про безпеку та добробут членів громади; ніщо не повинно створювати загрози життю, завдавати шкоди здоров'ю та майну будь-кого.

Офіційне висвітлення діяльності закладу та напрямів його розвитку може здійснювати директор Коледжу або особа за його дорученням. У разі, якщо відбулося розповсюдження інформації, яка є неправдивою, особа, яка до цього причетна, має зробити все можливе, щоб спростувати викривлену інформацію, зменшити обсяг завданої шкоди.

Дотримання зазначених вище принципів має бути справою честі всіх без винятку членів співтовариства Коледжу.

4. Етичні норми академічної доброчесності

Етичні норми академічної доброчесності забезпечуються:

4.1. Учасниками освітнього процесу шляхом:

- дотримання Конституції та законів України;
- утвердження позитивного іміджу Коледжу, примноження його традицій;
- дотримання етичних норм спілкування на засадах партнерства, взаємоповаги, толерантності стосунків;
- запобігання корупції, хабарництва;
- збереження, поліпшення та раціонального використання навчально-матеріальної бази Коледжу;
- дотримання спеціальних законів академічної доброчесності та даного Положення, зокрема, посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм про авторські права;
- надання правдивої інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності;
- невідворотності відповідальності на підставах, визначених відповідно до Закону України «Про освіту» та іншими спеціальними законами.

4.2. Здобувачами освіти шляхом:

- самостійного виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролю без використання зовнішніх джерел інформації, крім дозволених, зокрема, під час оцінювання результатів навчання (самостійні, контрольні, ДПА);
- особистою присутністю на всіх заняттях, крім випадків, викликаних поважними причинами.

4.3. Педагогічними працівниками шляхом:

- надання якісних освітніх послуг з використанням у практичній професійній діяльності інноваційних здобутків у галузі освіти;
- обов'язкової присутності, активної участі на засіданнях педагогічної ради та колегіальної відповідальності за ухвалені управлінські рішення;
- незалежності професійної діяльності від політичних партій і релігійних організацій;
- підвищення професійного рівня саморозвитку і самовдосконалення, своєчасного проходження курсової підготовки;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку, трудової дисципліни, корпоративної етики;
- об'єктивного і неупередженого оцінювання результатів навчання студентів;
- інформування студентів про типові порушення академічної доброчесності та види відповідальності за її порушення.

5. Заходи з попередження, виявлення та встановлення фактів порушення етики та академічної доброчесності

5.1. Під час влаштування на роботу працівник знайомиться із даним Положенням та заповнює декларацію про дотримання академічної доброчесності під підпис (*Додаток 1*).

5.2. Положення доводиться до батьківської громади на зборах, а також оприлюднюється на сайті Коледжу.

5.3. Навчальна частина/методична служба:

5.3.1. Забезпечує попередження порушень академічної доброчесності шляхом практикумів, консультацій та інших колективних та індивідуальних форм роботи з педагогічними працівниками щодо створення, оформлення ними методичних матеріалів;

5.3.2. Використовує у своїй діяльності (рецензування робіт на конкурси різного рівня, присвоєння педагогічного звання) та рекомендує викладачам сервіси безкоштовної перевірки робіт на антиплагіат.

5.4. Педагогічні працівники в процесі освітньої діяльності дотримуються етики та академічної доброчесності, умов даного Положення, проводять роз'яснювальну роботу зі здобувачами освіти щодо норм етичної поведінки та неприпустимості порушення академічної доброчесності (плагіат, порушення правил оформлення, посилення на джерела інформації, списування).

5.5. Педагогічні працівники, що є керівниками курсових робіт студентів здійснюють перевірку робіт на плагіат (наявність заповнень) і додають до

рецензії на курсову роботу звіт про її оригінальність (%), що згенерований системою перевірки (з власним підписом керівника). Критерії, за якими визначається рівень унікальності курсової роботи у відсотках визначено в Положенні про курсові роботи у Бердичівському педагогічному фаховому коледжі ЖОР.

5.6. Педагогічні працівники, які є авторами методичних посібників, конкурсних робіт, статей/тез доповідей на конференції тощо, самостійно перевіряють власну роботу на плагіат (наявність запозичень) та подають звіт про її оригінальність (не менше 60%), що згенеровано системою перевірки (з власним підписом автора) на розгляд членів циклової комісії/методичної ради.

5.7. Відповідальність за збереження звітів про оригінальність робіт покладається на керівників відповідних структурних підрозділів. Термін зберігання – 3 роки.

6. Види відповідальності за порушення академічної доброчесності

6.1. Види академічної відповідальності за конкретне порушення академічної доброчесності визначають спеціальні закони та внутрішнє Положення Коледжу.

6.1.1. За порушення правил академічної доброчесності педагогічні працівники

притягаються до таких форм відповідальності:

- дисциплінарна (попередження, догана);
- відмова у присвоєнні кваліфікаційної категорії чи присвоєнні педагогічного звання;
- звільнення із займаної посади за поданням Комісії з питань академічної доброчесності;
- інші форми відповідно до вимог чинного законодавства України.

6.1.2. За порушення правил академічної доброчесності здобувачі освіти притягаються до

таких форм відповідальності:

- попередження;
- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку);
- позбавлення академічної стипендії;
- повторне проходження навчального курсу;
- відрахування з Коледжу.

7. Комісія з питань академічної доброчесності та етики педагогічних працівників

7.1. Комісія з питань академічної доброчесності та етики педагогічних працівників – незалежний орган для розгляду питань, пов'язаних із порушенням Положення та моніторингу щодо взаємного дотримання всіма учасниками освітнього процесу морально-етичних норм поведінки та правових норм цього Положення.

7.2. До складу Комісії входять представники педагогічного колективу та представники органів студентського самоврядування.

Персональний склад Комісії затверджується наказом директора.

7.3. Комісія розглядає питання порушення морально-етичних норм поведінки та правових норм цього Положення за потребою або ж заявою учасників освітнього процесу.

8. Прикінцеві положення

8.1. Положення ухвалюється педагогічною радою Коледжу більшістю голосів та затверджується директором Коледжу; набирає чинності з моменту затвердження.

ДЕКЛАРАЦІЯ

про дотримання академічної доброчесності

учасником процесу реалізації державної політики щодо якості освіти у Бердичівському педагогічному фаховому коледжі Житомирської обласної ради

Я, _____,

учасник (учасниця) процесу реалізації державної політики щодо якості освіти у Коледжі, усвідомлюю, що академічна доброчесність – це дієвий інструмент забезпечення якості освіти України та фундаментальна етична цінність усієї академічної спільноти світу.

ЗАЯВЛЯЮ, що у своїй діяльності з реалізації державної політики щодо якості освіти буду дотримуватись зазначених в «Положенні про дотримання академічної доброчесності у Бердичівському педагогічному фаховому коледжі Житомирської обласної ради» основних принципів та цінностей академічної доброчесності, етики академічних взаємовідносин.

ЗОБОВ'ЯЗУЮСЬ

- дотримуватись норм чинного законодавства у сфері освіти і науки, інтелектуальної власності, етичних принципів та визначених законодавчою базою норм академічної доброчесності;
- надавати достовірну інформацію про свою професійну діяльність;
- сприяти створенню дієвих механізмів впровадження принципів академічної доброчесності в освітньому середовищі закладу, популяризувати ці принципи серед здобувачів освіти, співробітників закладу;
- перешкоджати проявам академічної недоброчесності;
- повідомляти про випадки порушення академічної доброчесності відповідним посадовим особам коледжу;
- об'єктивно та неупереджено виконувати свої посадові обов'язки, попереджуючи потенційні конфлікти інтересів.

УСВІДОМЛЮЮ, що порушення академічної доброчесності несе за собою відповідальність і можливі дисциплінарні заходи.

_____
(дата)

_____
(підпис)